

F 122 Akademiene. Raski-Eesti Selts

1. 95

Märksned Olaf Rudbecki "Atlant eller
Nanheim" (första delen), 1679 uppta. Per
Wieselgreni parandustege 9. sept. 1939.

L. l.

Rusti k.

1

Olof Rudbeck d. a.:

Ur Olof Rudbecks "Atland eller Manheim" (första delen), 1679

1. Cap. II Om åtskillnaden på folken.

Herrn

Här till har jag visat vad som synes vitnes-
gilt till att bevisa ett land vara bebyggt ~~se~~ från
gamla tider. Nu vill man tillse, vad det är, som
ger åtskillnaden på folken i vart land, både i de
gamla tider såväl ^{och} som i dessa. Först plåga de er-
kännas för ett ^(damma) slags folk, som äro av en far
eller ett huvud. Och såvida vi alla äro Adams
och Noaks barn äro vi också ett slags folk.
Vill man skifta allt folk efter Noaks söner, så
blir det därav tre slags och åter efter deras söner
så många de voro till talet, så bliva där ännu
flera slags. På detta sätt kan man göra oänd-
liga släkter och folkslag, ja, ^{"allt i allt"} (än på) denna dag,
så att vart hus skall bli ett folkslag. Vill man
också ^{slanna} ~~stadga~~ vid Noaks sonsöner och räkna alle
~~most~~ så många slags folk som de voro till ^{om} talet,
så är det ej en olämplig sak. Men huru många
folk i världen (till yttermera visso) ^{kunnet räk-}
na sina förfäder tillbaka intill Noaks ^{med rishet} sonsöner.
Jag vet inga mera än judarna. Kineserna vilja
väl räkna sig, och sina konungars släkt långt
tillbaka, ja intill Noaks tid, om icke längre, men
de ^{förmå} ~~vet~~ icke nämna ^{itt} ~~deras~~ ^(sin släkt) ~~nas~~ ^(sin släkt) ~~huvud~~ av Noaks
sonsöner. Vad som skyterna och göterna förmå, vilja

vi tillse. Några släkter finna väl huvud eller
sina första fäder i Guds ord, men då äro
icke leden antecknade; såsom Moses i sin första
bok, 10 kapitlet, säger babylonier^{na} vara komna av
Kimrod och kananer^{na} av Kanan. Då således få
folk kunna visa sina första ^{Jam} huvudfäder, så
lär man ej komma långt därmed att söka
~~egen~~ deras åtskillnad igenom det medlet. Chronic.
Alexandery^{skribenten} och andra ställa fram en hop folks
första fäder, men större delen ^{är} gissning, där
fädernas namn överensstämma med folkens namn,
vilka de lärde redan hava märkt och vi en del
på sitt rum skulle ^{ola} indraga. Icke heller äro samma
skribenter överens om släkternas första fäder. Den
andra och största åtskillnaden synes ^{göra} språk
et. Språken äro mångahanda och hava haft
en underlig begynnelse, såsom man vidare
skall omtala i det tredje kapitlet, ^{Samliga} vilka skiljas
mera och mindre åt. Man kallar dem huvudspråk,
som helt och hållet så skiljas, att det ena ordet
^{är} icke likt det andra, såsom ^{män} folk på svenska heter
gens på latin, i vilket ord man icke ser den
ringaste bokstav i det ena ordet likna den
andra bokstaven i det andra. Med mindre ^{man vill} göra
~~icke~~ ^{som} då Cluverius i sin Germanica drager och
byter "thet" i "dan", och "dan" x "godh". Jag undrar,
att han icke byter det ^{med} än flera, såsom häst,
bäck, galt, björn, troll, varg, att det på sistone
skulle stanna vid "vurm". Och får man byta så,
så kan man göra alla språk till ett och ett
till alla, såsom: vänd "f" i "g", "ö" i "e", "l" i "n", och
"k" i "s", så har du 'av "folk" det ordet "gens". Det
är fullt visst, att orden i alla språk, som hava
bestått av många stavelser, hava dragits till-

